

**T.C. İSTANBUL TİCARET
ÜNİVERSİTESİ**

**DIŞ TİCARET ENSTİTÜSÜ
WORKING PAPER SERIES**

Tartışma Metinleri

WPS NO /66/ 2017-01

**ÇİN'İN KÜRESEL REKABET GÜCÜNÜN AÇIKLANMIŞ KARŞILAŞTIRMALI
ÜSTÜNLÜKLER YÖNTEMİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ**

ADILA. TUERXUN*

Muhittin ADIGÜZEL**

* adile0055gmail.com -T.C. İstanbul Ticaret Üniversitesi Uluslararası Ticaret Yüksek Lisans Programı Öğrencisi

** madiguzel@ticaret.edu.tr – Yrd. Doç. Dr. T.C. İstanbul Ticaret Üniversitesi Öğretim Üyesi İşletme Fakültesi İktisat Bölümü Öğretim Üyesi

Özet

Bu çalışmanın amacı Çin'in küresel rekabet gücünü inceleyip değerlendirmek, ülkenin hangi mallarda rekabet gücünün yüksek, düşük veya sınırdaki olduğunu ortaya koymaktır. Çalışmamızda önce rekabet gücünün kavramı ve ölçme yöntemleri tanımlanmış ve ölçme yöntemi olarak Ballasa'nın ortaya koyduğu ve Vollrath'ın geliştirdiği Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlükler Yöntemi kullanılmıştır. Çin'in dış ticaret verileri Trade Map sitesinden alınmıştır. Armonize Sistemde yer alan 97 faslın AKÜ değerleri hesaplanmış olup bulunan sonuçlara göre, Çin'in dış ticaretinde 2006-2015 yılları arası döneminde, 46 faslın rekabet gücü olduğu, 27 faslın rekabet gücü olmadığı ve 24 faslın rekabet gücü açısından sınırdaki olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Çin, Rekabet, Rekabet Gücü, Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlükler

Abstract

Purpose of this research study is to examine and evaluate Chinese global competitiveness of all products in global market. Which sectors are at high competitiveness, or which sectors are at low competitiveness or at limit of competitiveness. In this context first wrote about concept of competitiveness and it's measured with method of Ballasa and Vollrath's Revealed Comparative Advantage with import and export value between 2006-2015 years. This research study is investigation GTIP All Products. According to the obtained data, was determined, Chinese has high competitiveness at 46 sectors, has low competitiveness at 27 sectors and has limit competitiveness at 24 sectors.

Key Words: China, Competition, Competitiveness, Method of Revealed Competitive Advantages

Giriş

Çin'in 2001 yılında Dünya Ticaret Örgütü'ne (DTÖ) katıldıktan sonra, yatırım ortamında iyileştirilmesi ile Çin'de yabancı yatırım miktarı artmış ve Dünya ile ticareti hızla büyümüştür. Çin giderek artan miktarda dış ticaret fazlası vermiştir.¹

Tüm dünyada 4, 6 ve 12 haneli kodlardan oluşan Armonize Sistem, uluslararası ticaret istatistikleri ve ülkelerin gümrük tarifeleri için evrensel bir temel teşkil etmektedir. Resmi adı Armonize Mal Tanımı ve Kodlama Sistemi (The Harmonized Commodity Description and Coding Systems) olan Armonize Sistem, uluslararası ticarete konu olan tüm mallar için kullanılan uluslararası bir ticari sınıflandırma sistemidir. Armonize Sistem'de ticarete konu tüm ürünler belirli bir mantık ve sistematik çerçevesinde 97 kategoride sınıflandırılmaktadır.² Bu çalışmada Çin ekonomisinin harmonize sisteme göre 97 kategoride yer alan tüm ürünlerin rekabet gücü incelenmiştir. Rekabet gücü hesaplamasında Dünya Ticaret Merkezi'nin (ITC) ülkelerin ihracat ve ithalat verileri kullanılmıştır.

Çalışmanın ilk aşamasında endüstri ve ülke düzeylerindeki yaklaşımlarını incelemek üzere rekabet ve rekabet gücü kavramlarının teorik tanımları irdelenmiştir. İkinci kısımda dış ticaret ölçme yöntemleri incelenmiştir. Üçüncü kısımda ise fasıllar ve yıllara göre ithalat ve ihracat verilerini kullanarak toplam Armonize Sistemdeki 97 fasılın her biri için ayrı ayrı rekabet gücü hesaplanmıştır. Hesaplamaların ortaya koyduğu, Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlükler (AKÜ) – Revealed Competitive Advantages (RCA) ve Vollarth'ın geliştirdiği indekse göre Çin'in 2006-2015 yılları arası dönemdeki rekabet gücü incelenmiştir.

1. Rekabet ve Rekabet Gücü

Rekabet “aynı amacı güden kimseler arasındaki çekişme, yarışma ve yarış” tır.³ Bir başka tanıma göre, rekabet serbest piyasa mekanizması içinde faaliyet gösteren en az iki iktisadi birimin fiyat ve fiyat dışı çeşitli araçlar ile kararlarını yükseltmek ve en büyük pazar payını elde etmek amacıyla giriştikleri stratejik etkileşim sürecini ifade eder.⁴ Rekabet sadece

¹ Liang Hao Fei. (2007): Çin'in Dış Ticaret Fazlası Hakkında Görüş. <http://www.mofcom.gov.cn>

² Adıgüzel, M. (2016): Dünyada Ve Türkiye'de Mobilya Sektörü Mevcut Durum, Sorunlar, Öneriler ve Rekabet Gücü, İTO

³ TDK Sözlüğü Ankara, 1998, s.1219

⁴ GĞLEŞ, Hasan K., HBübül (2004): Yenilikçilik, İşletmeler için Stratejik Rekabet Aracı, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara 2004, s.38.

mevcut rakipleri değil, gelecekte sektöre girebilecek potansiyel rakipleri de kapsar.⁵ Rekabet gücü; Mikro ve Makro olmak üzere iki başlıktan incelenebilmektedir.⁶ Bir ülkenin rekabet gücü, o ülkenin ürettiği malların ister iç tüketim ister ihracat için olsun diğer ülkelerin mallarıyla kalite ve fiyat bakımından yarışabilecek düzeyde olmasını ifade etmektedir.⁷ “Uluslararası rekabet gücünün artırılması, ülke kaynaklarının üstün bir verimlilik performansına ve yüksek reel ücretlere sahip olan iktisadi faaliyetlere yönlendirilmesi yeteneğine bağlıdır.”⁸

2. Rekabet gücünün ölçülmesi

Firmalar veya ekonomi düzeyinde rekabet gücünün ölçülmesi zor ve tartışmalı bir konudur. Konunun zorluğu, rekabet gücünü etkileyen/belirleyen unsurların bir kısmının (ürün kalitesi, yenilik gücü, tüketici ihtiyaçlarına cevap verebilme kapasitesi, işgücü piyasası üzerindeki kısıtlamalar vb.) nesnel olarak ölçülmesinin neredeyse imkânsız olmasından, tartışmalı olması ise yine değerlendirmelerin öznellikten uzak olmamasındandır. Bununla birlikte, değişik rekabet gücü tanımlarına göre belirli endeksler üretilebilmektedir. Konu ile ilgili karmaşanın bir sebebi de rekabet gücü konusunun birçok disiplinin ilgi alanına girmesi nedeniyle tek bir kuramsal temelin bulunmaması olduğu öne sürülmektedir.⁹

Rekabet gücünün firma, endüstri ve ulusal düzeyde tanımlanması, rekabet gücünü etkileyen ve belirleyen faktörlerin çok sayıda olmasına ve farklı rekabet çeşitlerine bağlı olarak rekabet gücü göstergeleri ve ölçümü farklı olmaktadır. Rekabet gücünün genellikle rekabet gücünü etkileyen faktörlerden yararlanılarak ölçüldüğü görülmektedir. Bu bağlamda bir firmanın, endüstrinin veya ülkenin rekabet gücü tek boyutlu bir gösterge ile ölçülmeye çalışıldığı gibi birden fazla çok boyutlu hatta Dünya Ekonomik Forumunun ölçümlerindeki gibi birkaç yüz göstergenin birleştirilerek kompozit bir yöntemde ölçümü yapılabilmektedir.¹⁰ Diğer taraftan rekabet gücü ex-ante veya ex-post olarak, rekabet gücündeki zamana bağlı

⁵ BAUMOL, W.J., Panzar, J.C. and Willing, R.P.,(1982): Contestable markets and the theory of industry structure. Harcourt Brace Jovanovich Inc/. New York

⁶ Adıgüzel, M. (2011a). Uluslararası Rekabet Gücü Belirleyici Faktörler ve Ölçülmesi, Türkiye Bağlamında Bir Değerlendirme. Ankara: Nobel

⁷ ERKAN, C (1995), “Ulusal Rekabet Üstünlüklerinin Belirleyenleri”, Yönetim ve Ekonomik Dergisi, Sayı 1, DFÜ, İzmir, s.55.

⁸ Adıgüzel, M. (2011). Küresel Rekabet Gücü, Türkiye için Sistemik ve Eklektik Bir Yaklaşım. Ankara: Nobel

⁹ Kibritçiöğlü, A. (1996) ; “Uluslararası Rekabet Gücüne Kavramsal Bir Yaklaşım”, içinde Uluslararası (Makro) İktisat – Okumalar, A. Kibritçiöğlü (ed.), TDFOB Yayıncılık, Ankara,ss.1-16,s.2

¹⁰ WEF (2015);The Global Competitiveness Report 2015–2016

değişimi göz önüne alması yönünden dinamik veya statik olarak, olan veya olması gereken rekabet gücü yönünden pozitif veya normatif rekabet gücü göstergeleri veya ölçme yöntemleri kullanılabilir.

Seçilmiş bazı makro ve mikro rekabet gücü ölçme yöntemleri ve göstergeleri;¹¹

1. Dünya Ekonomik Forumu Global Rekabet Gücü Endeksi (World Economic Forum-WEF; Global Competitiveness Index)

2. Dünya Rekabet Gücü Yıllığı Endeksi (*World Competitiveness Yearbook-IMD*)

3. Rekabetçi Endüstriyel Performans Endeksi (CIP)

4. İngiltere Rekabet Gücü Ölçüm Yöntemleri

5. Dış Ticaret Göstergeleri

Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlükler (AKÜ)

Görelî İhracat Avantajı Endeksi

Görelî İthalat Nüfuz Endeksi

Ticari Performans Ölçütü (TPE)

Dış Ticaret Hadleri

İhracatın Kompozisyonu ve Piyasa Payı

Net İhracat Oranı (NETİHR):

İthalat Nüfuz Oranı (İmport Penetration Ratio)

İhracat/İthalat Oranı (XMR)

Uluslararası Rekabete Maruz Kalma Düzeyi

6. Maliyet Rekabetçiliği Göstergeleri

Sermaye Maliyeti

Birim Ücretler ve İş Gücü Maliyetleri

¹¹ Adıgüzel, M. (2011a). Uluslararası Rekabet Gücü Belirleyici Faktörler ve Ölçülmesi, Türkiye Bağlamında Bir Değerlendirme. Ankara: Nobel

Enerji maliyetleri

Vergiler

1. Makro Göstergeler

Cari (Ödemeler) Denge(si)

Doğrudan Yabancı Yatırımlar

Kişi Başına Düşen Reel Milli Gelir

Verimlilik

2. Mal ve Sektörlerin Payları

Pazar payı

Toplam Çıktı İçinde İmalat Sanayinin Payı

Dünya İmalat Sanayi Üretimindeki Pay

Mal ve Sektörlerin İhracat Payları

Endüstri İçi Ticaret (EİT)

3. Teknoloji Göstergeleri

Arge ve Patent Sayısı

Patentler-Açıklanmış Teknolojik Üstünlük (ATÜ):

4. Fiyat Rekabeti Göstergeleri

İhracat Kar Marjları

İhracat Kâr Marjı Endeksi

Kâr Marjı

Bazı Alternatif Fiyat Rekabeti Ölçütleri

- i) Nisbî İhracat Fiyat Endeksi (NİFE)
- ii) Nisbî Toptan Eşya Fiyat Endeksi (NTFE)
- iii) İhracat Kârlılık Endeksi (İKE)
- iv) Nisbî İhracat Kârlılık Endeksi (NİKE)

v) İthalat Fiyatları Rekabet Edebilirlik Endeksi (İFRE)

11. Diğer Bazı Göstergeler

Kaynaklara Erişim

Dışa Açıklık ve Uluslararasılaşma

Ülkenin Dış Borçlanma Miktarı

Kamu Kesimi Borçlanma-Bütçe Açığı Düzeyi

İhracat Piyasalarının Çeşitliliği

Dış Ticaret Politikaları

Mali Sektörün Tutarlılığı, Yaşama Kabiliyeti

Sayılabılır.

3. Araştırma yöntemi ve Çin'in rekabet gücü Bulguları

3.1 Çalışmada kullanılan yöntem

Çalışmanın bu bölümünde Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlükler yöntemini kullanarak Çin'in GTİP ikili düzeyde ve sektörel bazda 2006-2015 yılları arası dönemindeki rekabet gücü incelenmiştir. Hesaplama yararlanan ithalat ve ihracat verileri Uluslararası Ticaret Merkezi'nin (International Trade Organization - ITC) Trademap veri tabanından alınmıştır.

Kullanılan formül aşağıdaki gibidir:

$$RCA = \{ \ln (X_j / X_t) / (X_j / X_t) \} * 100$$

Formüldeki i indisi belirli bir ülkeyi ifade etmektedir. Çalışmamızda, ülkelerin değil harmonize sistemde yer alan ürün gruplarının görece rekabet güçleri karşılaştırılacaktır. RCA indeksi mal grubu (j) sabitken, farklı ülkelerin (i) aynı mal grubundaki görece üstünlüklerini karşılaştırmaya yöneliktir. Bu nedenle, çalışmamızda 97 ürün grubuna göre Çin'in dünyaya ihracatı ile, Çin'in dünyadan ithalatı dikkate alınacağından, formüldeki ülke indisi olan (i), her bir sektör (j) için sabittir ve ihmal edilebilir. Bu durumda formülün yeni hali,

$$RCA = \ln [(X_j / X_i) / (M_j / M_i)]$$

olacaktır.¹² Dolayısıyla, herhangi bir mal (sektör) için rekabet gücü o malın (sektörün) ihracatının ülke toplam ihracatına (bizim çalışmamızda sanayi sektörü ihracatı) oranının, o malın (sektörün) ithalatının ülke toplam ithalatına (bizim çalışmamızda sanayi sektörü ithalatı) oranının doğal logaritmasına eşit olacaktır. Bu formül ile hesaplanan RCA değeri +50'den büyük ise ülkenin bu fasılda rekabet gücüne sahip olduğu, RCA -50 ile +50'nin arasında ise ülkenin bu fasılda rekabet gücü açısından sınırda olduğu ve bu değer -50'nin altında ise ülkenin bu sektörde rekabet gücünün olmadığını göstermektedir.

4.2 Çalışmanın Bulguları

Çin dış ticaretinin bütün fasıllarının rekabet gücünü değerlendirmek için ithalat ve ihracat verileri kullanılarak bütün fasılların 10 yıl arası dönemdeki AKÜ değerleri bulunmuştur. 2006-2015 yılları arası dönemdeki AKÜ değerleri Tablo 3' te gösterildiği gibidir.

Tablo 3: Çin Dış Ticaretinin Tüm Fasılları için Hesaplanan AKÜ Değerleri

GTİP NO	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1	145.6	138.6	134.7	96.8	40.0	33.1	3.5	16.9	-53.4	-22.5
2	-11.7	-97.5	-130.1	-97.9	-92.8	-124.0	-155.2	-191.16	-177.7	-216.6
3	20.6	7.9	11.7	45.8	57.9	59.1	60.5	61.2	58.1	43.8
4	-82.9	-73.3	-57.4	-130.1	-172.1	-175.9	-192.6	-238.9	-258.4	-200.4
5	413.9	127.9	144.4	130.8	105.5	137.0	140.8	136.1	138.6	103.0
6	21.2	20.6	25.8	55.7	55.9	49.1	50.9	33.8	59.4	1.4
7	139.0	137.6	174.4	135.0	147.4	148.0	93.5	100.3	98.0	93.1
8	35.1	33.5	29.7	14.6	10.3	-3.6	-12.9	-10.8	-35.4	-44.8
9	271.5	240.0	233.1	261.7	228.0	207.9	172.8	204.5	179.0	154.8
10	3.3	109.6	-27.1	-52.7	-114.6	-128.3	-249.2	-241.0	-280.8	-367.4
11	-24.8	58.8	60.3	25.7	7.9	-0.3	-8.1	-39.8	-63.3	-77.8
12	-201.7	-226.3	-266.2	-261.1	-270.4	-269.9	-280.7	-280.4	-286.9	-292.5
13	52.4	58.7	115.3	127.9	155.7	173.9	146.3	151.2	153.7	141.7
14	-82.6	-62.5	-41.3	-73.9	-127.4	-113.7	-87.2	-85.5	-83.4	-75.8
15	-250.8	-338.6	-313.2	-333.3	-330.2	-313.9	-325.4	-300.6	-282.9	-277.7
16	462.2	422.5	409.7	429.6	394.7	369.7	377.2	369.3	339.6	320.4
17	-49.2	-9.1	23.4	30.2	-9.8	-58.8	-81.8	-61.2	-32.5	-59.1
18	-59.5	-60.2	-68.0	-88.2	-84.3	-73.8	-74.8	-74.0	-75.7	-98.4
19	67.2	48.3	9.0	-20.4	-17.4	-16.4	-38.0	-64.8	75.9	-122.7

¹² VOLLRATH, Thomas L. (1991): 'A Theoretical Evaluation of Alternative Trade Intensity Measures of Revealed Comparative Advantage', *Weltwirtschaftliches Archiv*, 127, 265-279

20	274.6	274.8	273.3	247.8	236.2	238.1	237.6	234.9	212.1	182.8
21	83.8	83.1	74.3	81.0	70.5	75.6	71.4	59.1	47.8	20.6
22	41.9	-28.8	-51.2	-47.1	-62.6	-85.6	-92.5	-94.9	-76.7	-106.9
23	-112.6	-48.7	-37.4	-22.0	-62.6	-49.6	-15.7	-41.5	-37.9	-81.3
24	-0.3	-7.8	-29.4	-13.8	13.3	-8.3	-16.1	-22.4	-47.1	-62.7
25	-3.2	-36.9	-71.4	-41.1	-49.1	61.3	-74.6	-67.4	-65.7	-72.8
26	-375.3	-428.9	-476.1	-594.4	-536.2	-562.2	-587.3	609.8	-613.3	-626.7
27	-181.5	-186.1	-190.6	-198.3	-208.0	-223.0	-243.1	-235.8	-239.8	-226.7
28	-0.9	16.5	13.8	4.4	4.4	37.8	23.4	23.8	19.0	00
29	-85.5	-86.7	-53.3	-57.9	-55.1	-55.9	-52.9	-57.0	-46.2	-42.0
30	-65.0	-76.2	-75.9	-74.3	-60.1	-73.2	-91.0	-101.3	-117.0	-132.4
31	-95.6	0.8	-0.7	8.2	62.5	74.6	46.8	49.2	80.0	71.3
32	-35.9	-30.5	-31.4	-33.7	-14.9	10.8	15.4	17.2	23.1	12.7
33	69.2	55.1	32.4	31.9	38.5	36.1	30.8	29.3	23.3	-26.4
34	-48.6	-47.5	-43.7	-44.5	-44.0	-29.1	-26.5	-28.9	-31.5	-45.4
35	-58.3	-50.7	-18.7	-25.6	-35.1	-35.1	41.5	-35.9	-37.0	-44.5
36	326.1	304.8	263.9	251.7	205.1	205.8	193.4	188.1	170.3	154.7
37	-51.6	-73.1	-69.0	-82.1	-70.9	-69.8	-75.1	-77.0	-82.4	-93.9
38	-75.6	-59.3	-35.5	-50.4	-37.3	-34.1	-45.2	-37.0	-34.7	-39.3
39	-73.4	-77.7	-72.8	83.0	-73.0	-52.1	-34.9	-28.4	-29.8	-30.2
40	-33.2	-19.0	-26.1	-15.1	-25.0	-18.2	-4.9	2.6	12.7	5.8
41	-135.4	-186.7	-288.2	-309.4	-279.1	-280.1	-289.2	-297.1	-286.5	-272.5
42	334.6	309.4	295.4	287.6	279.9	268.4	259.2	264.8	256.2	238.7
42	104.2	65.2	43.1	85.4	101.7	106.4	106.1	98.6	99.3	49.2
43	8.1	-4.1	-8.2	-11.7	-27.4	-41.9	-31.2	-51.2	-63.3	-57.6
45	-36.9	-75.6	-88.7	-91.8	-111.2	-107.4	-118.3	-89.9	-91.9	-90.4
46	479.4	484.4	539.6	538.1	496.9	496.0	469.8	477.0	480.3	452.9
47	-500.4	-489.0	-505.9	-493.9	-473.9	-449.0	-502.5	-521.7	-517.6	-537.7
48	4.5	26.3	34.0	49.0	60.7	85.2	97.4	117.2	124.1	123.3
49	78.3	88.7	89.8	63.3	63.3	70.3	69.6	54.3	51.9	54.1
50	221.4	229.0	227.5	229.1	245.7	266.0	276.4	281.4	291.0	275.3
51	-27.2	-48.3	-46.1	-48.7	-30.2	34.6	-44.7	46.3	-47.3	-71.0
52	-22.8	-5.1	12.8	26.2	8.5	-3.4	-35.0	-10.6	6.6	12.7
53	10.5	-3.6	13.2	22.6	31.8	31.1	45.2	49.4	33.5	29.7
54	35.1	48.7	64.3	67.0	85.8	113.9	121.1	133.7	138.6	135.1
55	46.9	57.5	77.2	70.3	84.7	104.8	102.5	107.1	125.1	129.5
56	7.6	18.2	41.8	60.2	74.5	98.2	100.1	111.4	107.6	111.4
57	244.7	243.1	253.8	250.2	258.6	274.6	267.5	267.3	261.4	258.6
58	118.8	156.6	175.0	156.1	175.9	174.6	172.0	176.8	185.4	179.8
59	10.5	26.5	57.1	79.0	99.2	120.6	114.5	119.1	114.9	107.2
60	56.6	65.8	78.0	92.2	118.5	139.0	143.9	159.0	175.7	176.3
61	393.5	411.1	403.3	426.3	427.9	412.7	405.1	393.6	362.4	328.7
62	371.7	359.2	352.6	364.8	352.3	319.0	301.6	295.1	295.6	275.1

63	427.1	412.3	386.0	406.7	420.0	392.7	399.0	400.8	389.7	376.0
64	337.7	330.9	314.3	328.2	333.9	320.5	314.7	313.2	302.7	266.6
65	459.6	452.8	435.1	449.5	444.2	451.0	438.2	446.8	429.4	416.9
66	480.0	506.6	531.5	559.9	585.7	561.7	479.5	491.6	480.3	509.2
67	216.4	206.8	221.8	239.0	251.5	251.9	271.4	272.5	296.5	292.7
68	153.2	153.6	158.6	172.3	157.0	161.6	167.3	181.1	171.5	185.5
69	271.8	247.5	265.6	278.5	281.9	285.5	312.0	320.1	316.2	331.7
70	43.9	55.1	74.2	74.2	62.9	61.3	59.8	65.1	60.4	57.1
71	19.9	2.0	-11.4	-4.3	2.3	52.7	111.6	88.4	23.3	18.1
72	2.4	30.8	54.5	-90.2	1.1	25.5	34.7	46.9	78.4	68.8
73	114.8	127.5	129.0	115.3	133.1	152.6	160.0	158.0	145.9	148.6
74	-128.3	-188.1	-177.0	-228.9	-238.6	-217.0	-214.5	-206.7	-209.2	-222.6
75	-216.6	-247.6	-307.0	-222.0	-163.8	-203.1	-182.0	163.7	-79.5	-221.3
76	20.2	29.6	49.9	-7.2	38.0	56.1	54.4	70.9	85.5	92.9
78	195.3	162.5	55.1	-115.0	13.5	6.9	-75.8	55.2	64.1	89.6
79	-31.0	-15.7	-108.9	-196.8	-157.0	-157.0	-234.7	-209.4	-123.1	-131.5
80	-68.2	-28.8	-94.5	-210.4	-128.2	-166.6	-236.8	-138.2	-128.9	-199.1
81	101.4	104.3	102.9	34.0	58.3	81.6	64.7	60.1	62.2	15.3
82	97.1	95.6	95.7	94.1	104.3	114.8	123.2	129.3	124.5	114.5
83	158.4	163.0	164.2	164.9	170.8	179.3	188.4	199.3	200.5	208.2
84	33.4	36.6	42.7	46.8	46.5	48.9	60.6	68.5	62.5	53.6
85	-16.4	-8.7	1.6	3.3	9.0	15.4	12.5	12.0	11.8	2.5
86	150.5	166.0	172.0	41.9	136.2	189.1	227.0	227.3	186.8	191.3
87	6.9	11.9	14.2	-19.3	-37.6	-36.4	-36.7	-36.1	-51.2	-41.0
88	-233.8	-224.5	-204.7	-259.2	-240.4	-220.2	-254.4	-260.6	-255.3	-238.9
89	252.4	226.6	248.7	225.9	305.6	297.7	296.1	252.1	277.2	305.2
90	-79.3	-87.2	-81.8	-72.1	-66.8	-57.6	-49.9	-49.2	-53.7	-60.6
91	38.7	28.6	15.6	26.7	21.0	3.7	8.0	23.1	26.6	20.0
92	183.2	175.9	181.2	173.5	173.4	170.2	160.7	161.2	150.3	130.6
93	272.5	310.2	302.0	239.0	335.6	260.4	260.9	335.9	310.8	279.3
94	318.5	307.7	310.1	287.3	268.3	297.5	318.1	321.5	314.1	311.4
95	319.1	279.9	308.1	307.2	323.2	308.8	310.4	315.3	274.4	282.2
96	164.8	177.6	198.2	200.4	208.9	221.7	212.8	206.2	193.0	152.6

97	145.9	180.6	99.9	136.7	170.7	210.0	168.5	17.6	-4.8	9.9
99	-7.2	-36.7	-118.4	-88.6	-265.3	-313.6	-400.3	-422.9	-377.7	-398.5

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak tarafımızca hesaplanmıştır.

Hesaplama sonucundaki 2015 yılının AKÜ değerine göre, 44 fasılın rekabet gücüne sahip olduğu, 22 fasılın rekabet gücü açısından sınırdaki olduğu ve 33 fasılda rekabet gücünün olmadığı tespit edilmiştir.

AKÜ değeri 509.2 olan GTİP 66 - Şemsiyeler, güneş şemsiyeleri, bastonlar, iskemle bastonlar, kamçılar ve bunların aksamı, AKÜ değeri 452,9 olan 46 - Hasırdan, sazdan veya örülmeye elverişli diğer maddelerden mamuller; sepetçi ve hasırcı eşyası, AKÜ değeri 416.9 olan 65 - Başlıklar ve aksamı (şapka, kasket, koruyucu başlıklar vb.), AKÜ değeri 376.0 olan 63- Dokunabilir maddelerden hazır eşya; takımlar; kullanılmış giyim ve dokunmuş diğer eşya; paçavralar en yüksek rekabet gücüne sahip olan fasıllardır.

2015 yılındaki yüksek rekabet gücüne sahip olan fasıllar Tablo 4' de görüldüğü gibidir

Tablo 4. Çin'in Rekabet Gücünün Yüksek Olduğu Fasıllar

SIRA	GTİP	AKÜ DEĞERİ
1	66 Şemsiyeler, güneş şemsiyeleri, bastonlar, iskemle bastonlar, kamçılar ve bunların aksamı	509.2
2	46 Hasırdan, sazdan veya örülmeye elverişli diğer maddelerden mamuller; sepetçi ve hasırcı eşyası	452.9
3	65 Başlıklar ve aksamı (şapka, kasket, koruyucu başlıklar vb.)	416.9
4	63 Dokunabilir maddelerden hazır eşya; takımlar; kullanılmış giyim ve dokunmuş diğer eşya; paçavralar	376.0
5	69 Seramik mamulleri	331.7
6	61 Örme giyim eşyası ve aksesuarı	328.7
7	16 Et, balık, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar veya diğer su omurgasızların müstahzarları	320.4
8	93 Mobilyalar, yatak takımları; aydınlatma cihazları; reklam lambaları, ışıklı tabelalar vb; prefabrik yapılar	311.4
9	88 Gemiler ve suda yüzen taşıt ve araçlar	305.6
10	67 Hazırlanmış ince ve kalın kuş tüyleri ve bunlardan eşya	292.7
11	94 Oyuncaklar, oyun ve spor malzemeleri	282.2
12	92 Silahlar ve mühimmat; bunların aksam, parça ve aksesuarı	279.3
13	50 İpek	275.3
14	62 62. Örülmemiş giyim eşyası ve aksesuarı	275.1
15	64 Ayakkabılar, getrler, tozluklar ve benzeri eşya; bunların aksamı	266.6
16	57 Halılar ve diğer dokumaya elverişli maddelerden yer kaplamaları	258.6
17	42 Deri-saraciye eşyası, eyer-koşum takımları; seyahat eşyası, el çantaları vb	238.7

	mahfazalar; havan bağırsağından mamul eşya	
18	82 Adi metallere çeşitli eşya(kilit, kasa, mobilya tertibatı, vb.)	208.2
19	85 Demiryolu vb hatlara ait taşıtlar ve malzemeler, bunların aksam-parçaları; mekanik trafik sinyalizasyon cihazları	191.3
20	68 Taş, alçı, çimento, amyant, mika veya benzeri maddelerden eşya	185.5
21	20 Sebzeler, meyveler, sert kabuklu meyveler ve bitkilerin diğer kısımlarından elde edilen müstahzarlar	182.8
22	58 Özel dokunmuş mensucat; tüfte edilmiş dokunabilir mensucat; dantela; duvar halıları; şeritçi ve kaytancı eşyası; işlemler	179.8
23	60 Örme eşya	176.3
24	9 Kahve, çay, Paraguay çayı ve baharat	154.8
25	36 Barut ve patlayıcı maddeler; pirotekni mamulleri; piroforik alaşımlar; ateş alıcı maddeler	154.7
26	95 Çeşitli mamul eşya	152.6
27	73 Demir veya çelikten eşya	148.6
28	13 Lak; sakız, reçine ve diğer bitkisel özsu ve hülâsalar	141.7
29	54 Sentetik ve suni filamentler, şeritler ve benzeri sentetik dokumaya elverişli maddeler	135.1
30	91 Müzik aletleri; bunların aksam, parça ve aksesuarı	130.6
31	55 Sentetik ve suni devamsız lifler	129.5
32	48 Kağıt ve karton; kağıt hamurundan, kağıttan veya kartondan eşya	123.3
33	81 Adli metallere aletler, bıçakçı eşyası ve sofrâ takımları; adi metallere bunların aksam ve parçaları	114.5
34	56 Votka, keçe ve dokunmamış mensucat; özel iplikler; sicim, kordon, ip, halat ve bunlardan mamul eşya	111.4
35	59 Emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş mensucat; dokunabilir maddelerden eşya	107.2
36	5 Hayvansal ürünler	103.0
37	7 Yenilen sebzeler ve bazı kök ve yumrular	93.1
38	76 Alüminyum ve alüminyumdan eşya	92.9
39	77 Kurşun ve kurşundan eşya	89.6
40	31 Gübreler	71.3
41	72 Demir ve çelik	68.8
42	70 Cam ve cam eşya	57.1
43	49 Basılı kitaplar, gazeteler, resimler vb	54.1
44	83 Nükleer reaktörler, kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler; bunların aksam ve parçaları	53.6

Sonuç ve Değerlendirme

Bir ülke rekabet gücü açısından diğer ülkeler ile rekabet edebilmesi ve daha yüksek rekabet gücüne sahip olabilmesi için, öncelikle kendisinin rekabetin hangi aşamasında olduğunu belirlemesi gerekiyor. Çin'in rekabet gücü olan fasıllarda bu düzeyi sağlaması ve rekabet gücü olmayan ya da sınırda olan fasıllar üzerinde daha çok değişiklikler yapması, bu yöndeki eksiklikleri gidermesi gerekiyor. Bu çalışmada Karşılaştırmalı Üstünlükler Yöntemi ile Çin'in 2006-2015 yılları arası dönemdeki sektörel bazda GTİP ikili düzeyde tüm fasılların rekabet gücü incelenmiştir. 10 yıllık dönemin AKÜ değerlerinin incelemesinde Çin'in rekabet gücüne sahip olan fasıllar sayısının değiştiği görülmektedir.

Tablo 5. Çin'in 2006-2015 Arası Dönemindeki Rekabet Gücündeki Değişiklikler

YIL	RG YÜKSEK	RG SINIRDA	RG DÜŞÜK
2006	41	34	22
2007	38	19	40
2008	25	24	48
2009	44	29	24
2010	46	26	25
2011	48	24	25
2012	47	25	25
2013	49	22	26
2014	49	20	28
2015	44	23	30

Elde edilen hesaplama sonuçlarına göre, 2006-2015 yılları arasında rekabet gücü sürekli olarak yüksek olan 46 fasılın olduğu bilinmektedir. Bunlar, 1 - Canlı hayvanlar, 05 - Hayvansal ürünler, 07 - Yenilen sebzeler ve bazı kök ve yumrular, 09 - Kahve, çay, Paraguay çayı ve baharat, 13 - Lak; sakız, reçine ve diğer bitkisel özsu ve hülasalar, 16 - Et, balık, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar veya diğer su omurgasızların müstahzarları, 20 - Sebzeler, meyveler, sert kabuklu meyveler ve bitkilerin diğer kısımlarından elde edilen müstahzarlar, 21 - Yenilen çeşitli gıda müstahzarlar, 33 - Uçucu yağlar ve rezinoitler; parfümler, kozmetik veya tuvalet müstahzarları, 36 - Barut ve patlayıcı maddeler; pirotekni mamulleri; piroforik alaşımlar; ateş alıcı maddeler, 42 - Deri-saraciye eşyası, eyer-koşum

takımları; seyahat eşyası, el çantaları vb mahfazalar; havan bağırsağından mamul eşya, 43 - Kürkler ve taklit kürkleri; bunların mamulleri, 46 - Hasırdan, sazdan veya örülmeye elverişli diğer maddelerden mamuller; sepetçi ve hasırcı eşyası, 48 - Kağıt ve karton; kağıt hamurundan, kağıttan veya kartondan eşya , 49 - Basılı kitaplar, gazeteler, resimler vb. 50 – İpek, 54 - Sentetik ve suni filamentler, şeritler ve benzeri sentetik dokumaya elverişli maddeler, 55 - Sentetik ve suni devamsız lifler, 56 - Votka, keçe ve dokunmamış mensucat; özel iplikler; sicim, kordon, ip, halat ve bunlardan mamul eşya, 57 - Halılar ve diğer dokumaya elverişli maddelerden yer kaplamaları, 58 - Özel dokunmuş mensucat; tüfte edilmiş dokunabilir mensucat; dantela; duvar halıları; şeritçi ve kaytancı eşyası; işlemler, 59 - Emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş mensucat; dokunabilir maddelerden eşya, 60 - Örne eşya, 61 - Örne giyim eşyası ve aksesuarı, 62 - Örülmemiş giyim eşyası ve aksesuarı, 63 - Dokunabilir maddelerden hazır eşya; takımlar; kullanılmış giyim ve dokunmuş diğer eşya; paçavralar, 64 - Ayakkabılar, getrler, tozluklar ve benzeri eşya; bunların aksamı , 65 - Başlıklar ve aksamı (şapka, kasket, koruyucu başlıklar vb.), 66 - Şemsiyeler, güneş şemsiyeleri, bastonlar, iskemle bastonlar, kamçılar ve bunların aksamı, 67 - Hazırlanmış ince ve kalın kuş tüyleri ve bunlardan eşya, 68 - Taş, alçı, çimento, amyant, mika veya benzeri maddelerden eşya, 69 - Seramik mamulleri, 70 - Cam ve cam eşya, 73 - Demir veya çelikten eşya, 81 - Diğer adi metaller; sermetler; bunlardan eşya, 82 - Adli metallerden aletler, bıçakçı eşyası ve sofrta takımları; adi metallerden bunların aksam ve parçaları, 83 - Adi metallerden çeşitli eşya(kilit, kasa, mobilya tertibatı, vb.), 89 - Gemiler ve suda yüzen taşıt ve araçlar, 84 - Nükleer reaktörler, kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler; bunların aksam ve parçaları, 86 - Demiryolu vb hatlara ait taşıtlar ve malzemeler, bunların aksam-parçaları; mekanik trafik sinyalizasyon cihazları, 92 - Müzik aletleri; bunların aksam, parça ve aksesuarı, 93 - Silahlar ve mühimmat; bunların aksam, parça ve aksesuarı, 94 - Mobilyalar, yatak takımları; aydınlatma cihazları; reklam lambaları, ışıklı tabelalar vb; prefabrik yapılar, 95 - Oyuncaklar, oyun ve spor malzemeleri, 96 - Çeşitli mamul eşya, 97 - Sanat eserleri, koleksiyon eşyası ve antikalar fasıllarıdır.

Sürekli rekabet gücü olmayan fasıllar ise 27 olup, Bunlar: 02 - Çeşitli mamul eşya, 04 - Çeşitli mamul eşya, 10 – Hububat, 12 - Yağlı tohum ve meyveler; muhtelif tane, tohum ve meyveler; sanayide ve tıpta kullanılan bitkiler; saman ve kaba yem, 14 - Örülmeye elverişli bitkisel maddeler; tarifinin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan bitkisel ürünler, 15 - Hayvansal ve bitkisel katı ve sıvı yağlar; yemeklik katı yağlar; hayvansal ve bitkisel mumlar, 18 - Kakao ve kakao müstahzarları, 22 - Meşrubat, alkollü içkiler ve sirke, 23 - Gıda

sanayiinin kalıntı ve döküntüleri; hayvanlar için hazırlanmış kaba yemler, 25 - Tuz; kükürt; topraklar ve taşlar; alçılar, kireçler ve çimento, 26 - Metal cevherleri, cüruf ve kül, 27 - Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler; bitümenli maddeler; mineral mumlar, 29 - Organik kimyasal ürünler, 30 - Eczacılık ürünleri, 37 - Fotoğrafçılıkta veya sinemacılıkta kullanılan eşya 41 - Ham postlar, deriler (kürkler hariç) ve köseler, 44 - Ağaç ve ahşap eşya, 45 - Mantar ve mantardan eşya, 47 - Ahşap hamuru, lifli selülozik malzeme vs. 74 - Bakır ve bakırdan eşya, 75 - Nikel ve nikelden eşya, 79 - Çinko ve çinkodan eşya, 80 - Kalay ve kalaydan eşya, 88 - Hava taşıtları, uzay taşıtları ve bunların aksam ve parçaları, 90 - Optik, fotoğraf, sinema, ölçü, kontrol, ayar, tıbbi, cerrahi alet ve cihazlar; bunların aksam, parça ve aksesuarı, 99 - Başka yerde belirtilmeyen mallar.

Rekabet gücü sürekli sınırdaki olan 24 fasıl bulunmaktadır. Bunlar, 3 - Balıklar, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar ve suda yaşayan diğer omurgasız hayvanlar, 6 - Canlı ağaçlar ve diğer bitkiler; yumrular, kökler ve benzerleri; kesme çiçekler ve süs yaprakları, 8 - Yenilen meyveler ve yenilen sert kabuklu meyveler; turunçgillerin ve kavunların ve karpuzların kabukları, 11 - Değirmencilik ürünleri; malt; nişasta; inülin; buğday gluteni, 17 - Şeker ve şeker mamulleri, 19 - Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları; pastacılık ürünleri, 24 - Tütün ve tütün yerine geçen işlenmiş maddeler, 28 - Anorganik kimyasallar; kıymetli metal, radyoaktif element, metal ve izotopların organik-anorganik bileşikleri, 32 - Debagatte ve boyacılıkta kullanılan hülasalar; taneneler; boyalar, pigmentler; vernikler, vb; macunlar; hmürekkepler, 34 - Sabunlar, yüzey-aktif organik maddeler, yıkama-yağlama müstahzarları, mumlar, bakım müstahzarları, dişçilik müstahzarları, 35 - Albüminoid maddeler; değişikliğe uğramış nişasta esaslı ürünler; tutkallar; enzimler, 38 - Çeşitli kimyasal ürünler, 39 - Plastikler ve mamulleri, 40 - Kauçuk ve kauçuktan eşya, 51 - Yapağı ve yün, ince veya kaba hayvan kılı; at kılından iplik ve dokunmuş mensucat, 52 - Pamuk, 53 - Dokumaya elverişli diğer bitkisel lifler; kağıt ipliği ve kağıt ipliğinden, 71 - İnciler, kıymetli veya yarı kıymetli taşlar, kıymetli metallere; taklit mücevherci eşyası; metal paralar, 72 - Demir ve çelik, 76 - Alüminyum ve alüminyumdan eşya, 78 - Kurşun ve kurşundan eşya, 85 - Elektrikli ve elektronik aletler, 87 - Elektrikli ve elektronik aletler, Saatler ve bunların aksam ve parçaları, 91- Saatler ve bunların aksam ve parçaları. 2006-2015 yılları arası döneminde Çin'in sürekli olarak rekabet gücü olan fasıl sayısı 46, rekabet gücü olmayan fasıl sayısı 27 ve rekabet gücü sürekli olarak sınırdaki olan fasıl sayısı ise 24 olup, Çin'in bu on yıllık dönemdeki uluslararası ticaretinde rekabet gücüne sahip olduğunu göstermektedir.

Kaynakça

Adıgüzel,M. (2016): *Dünyada ve Türkiye’de Mobilya Sektörü Mevcut Durum, Sorunlar, Öneriler ve Rekabet Gücü*,İTO

Adıgüzel, M. (2011). *Küresel Rekabet Gücü, Türkiye için Sistemik ve Eklektik Bir Yaklaşım*. Ankara: Nobel

Adıgüzel, M. (2011a). *Uluslararası Rekabet Gücü Belirleyici Faktörler ve Ölçülmesi, Türkiye Bağlamında Bir Değerlendirme*. Ankara: Nobel

BAUMOL, W.J., Panzar, J.C. and Willing, R.P.,(1982): Contestable markets and the theory of industry structure. Harcourt Brace Jovanovich Inc/. New York

ERKAN, C (1995), “*Ulusal Rekabet Üstünlüklerinin Belirleyenleri*”, Yönetim ve Ekonomik Dergisi, Sayı 1, DFÜ, İzmir, s.55.

GÜLEŞ, Hasan K., HBülbul (2004): *Yenilikçilik, İşletmeler için Stratejik Rekabet Aracı*, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara 2004, s.38.

Kibritçioğlu, A. (1996) ; “*Uluslararası Rekabet Gücüne Kavramsal Bir Yaklaşım*”, içinde Uluslararası (Makro) İktisat – Okumalar, A. Kibritçioğlu (ed.), TDFOB Yayıncılık, Ankara,ss.1-16,s.2

Liang Hao Fei. (2007): Çin’in Dış Ticaret Fazlası Hakkında Görüş. <http://www.mofcom.gov.cn>

Measures of Revealed Comparative Advantage’, *Weltwirtschaftliches Archiv*, 127, 265–279

TDK Sözlüğü Ankara, 1998, s.1219

TradeMap Veri Tabanı

VOLLRATH, Thomas L. (1991): ‘A Theoretical Evaluation of Alternative Trade Intensity

WEF (2015);The Global Competitiveness Report 2015–2016